

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1120. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlsudvalg

76. ÅRGANG 31. JANUAR 1974

Statens plantepatologiske Forsøg, 2800 Lyngby

Forsøg med bekæmpelse af bladlus og virusgulstot i bederoemarker 1973

Bent Engsbro og Ole Bagger

Ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur er der gennem en årrække udført bekæmpelsesforsøg mod bladlus og virusgulstot i bederoemarker.

I forsøgene, der er planlagt af Statens plantepatologiske Forsøg, udføres sprøjtning af bederoerne med 0,5 liter Meta Systox S-O pr. ha ved første fund af bladlus i roemarken.

Findes der ingen bladlus i forsøgsarealet, sprøjtes med Meta Systox S-O, når der fra varslingsstjenesten ved Statens plantepatologiske forsøg udsendes sprøjtevarsel for den pågældende egn. Såfremt ingen bladlus findes, og ingen varslings udsendes for området inden 20. juli, udgår forsøgsstedet.

Forsøgene er i 1973 gennemført ved 5 af Statens forsøgsstationer.

Resultaterne af behandlingen er ved optælling af bladlus og virusgulstot samt ved udbyttebestemmelse sammenlignet med ubehandlede parceller.

Optælling af bladlus og virusgulstot i forsøgene er foretaget af de pågældende forsøgsstationer.

De første bladlus fandtes i første halvdel af juni, og en ret kraftig opformering af bladlusene registreredes (især på Sjælland og Lolland-Falster) sidst i juni og begyndelsen af juli, hvilket er et ret sent tidspunkt sammenlignet med tidligere år. Angrebene stagnerede i juli måned, men der var stadig tale om ret udbredte og stedvis også stærke bladlusangreb.

Bladlusangrebet gav ikke anledning til generelt sprøjtevarsel, da angrebet de fleste steder

Tabel 1. Bekæmpelse af bladlus og virusgulstot i bederoemarker (foderbeder) 1973

Forsøgssted	Hkg pr. ha				Hkg tørstof pr. ha				forholdstal ubeh. = 100	Dato for sprøjtning	Antal bladlus på 2 × 25 blade ¹⁾				Pct. pl. m. virus- gulstot ²⁾		
	udbytte for ubehandlet		merudb. for sprøjtning		udbytte for ubehandlet		merudb. for sprøjtning				fersken- lus		virs-				
	rod	top	rod	top	rod	top	rod	top	rod	top	ubh.	spr.	ubh.	spr.	ubh.	spr.	
Blangstedgård	851	235	53	13	131,5	32,2	9,5	1,5	107	105	18/6	6	6	2	0	12	6
Lyngby.....	551	237	100	÷16	80,3	36,6	21,5	÷2,0	127	95	6/7	60	1	1	0	86	60
Roskilde.....	720	284	7	÷14	118,6	39,4	1,4	÷0,2	101	99	27/6- 3/7	16	14	9	0	17	17
Rønhave....	869	477	1	÷15	126,3	48,2	÷1,6	÷1,1	99	98	10/7	1	0	0	0	14	9
Studsgård....	338	156	0	4	65,4	31,4	0,2	1,7	100	105	15/6	6	2	2	1	40	20
Gns. af 5 forsøg 1973..	666	278	32	÷6	104,4	37,6	6,2	0	106	100		18	5	3	0	34	22

1. Optalt midt i juli. 2. Optalt i oktober (ved høst)

Tabel 2. Bekæmpelse af bladlus og virusgulsot i bederoemarker (foderbeder) 1964-73

Antal forsøg og år	Gennemsnit for de enkelte år														Antal bladlus på 2 × 25 blade ¹⁾		Pct. pl. m. virus- gulsot ²⁾	
	Hkg pr. ha udbytte				Hkg tørstof pr. ha udbytte				forholdstal		fersken-							
	for		for		for		for		ubh. =		lus		gulsot ²⁾					
	ubehandlet	rod top	sprøjtning	rod top	ubehandlet	sprøjtning	rod top	rod top	rod top	rod top	ubh.	spr.	ubh.	spr.	ubh.	spr.		
Gns. af 13 fs. 64 ...	707	384	3	12	117,2	44,2	1,3	0,5	101	101	200	50	15	3	26	22		
» » 13 fs. 65 ...	524	394	38	23	85,8	44,4	6,3	2,3	107	105	500	70	10	1	30	13		
» » 12 fs. 66 ...	648	394	65	27	109,0	43,0	11,0	2,7	110	106	5700	100	10	2	30	22		
» » 15 fs. 67 ...	645	322	100	23	96,9	34,3	18,1	3,6	119	111	12300	130	185	8	28	15		
» » 13 fs. 68 ...	734	379	11	÷7	115,4	43,6	2,2	÷0,9	102	98	60	10	2	2	18	9		
» » 12 fs. 69 ...	539	256	31	10	90,5	33,1	6,2	0,7	107	102	225	65	3	3	40	34		
» » 10 fs. 70 ...	722	432	14	÷2	118,7	50,7	2,7	÷0,6	102	99	7	4	9	3	18	14		
» » 5 fs. 71 ...	694	336	39	3	112,6	41,2	7,8	0,3	107	101	1100	6	10	2	35	20		
» » 5 fs. 72 ...	578	317	1	1	109,5	46,3	1,0	0,6	101	101	70	0	8	0	20	11		
» » 5 fs. 73 ...	666	278	32	÷6	104,4	37,6	6,2	0	106	100	18	5	3	0	34	22		
Gns. af 103 fs.																		
1964-73.....	645	356	37	11	104,9	41,5	6,9	1,2	107	103	2500	55	35	3	27	18		

1. Optalt i juli. 2. Optalt i oktober (ved høst)

Tabel 3. Bekæmpelse af bladlus og virusgulsot i bederoemarker (foderbeder) 1964-73

Forsøgssted	Gennemsnit for de enkelte forsøgssteder														Antal bladlus på 2 × 25 blade ¹⁾		Pct. pl. m. virus- gulsot ²⁾	
	Hkg pr. ha udbytte				Hkg tørstof pr. ha udbytte				forholdstal		fersken-							
	for		for		for		for		ubeh. =		lus		gulsot ²⁾					
	Antal søg	ubehandlet	rod top	sprøjtning	ubehandlet	sprøjtning	rod top	rod top	rod top	rod top	ubh.	spr.	ubh.	spr.	ubh.	spr.		
Askov.....	6	701	383	31	1	107,1	39,9	6,7	÷0,5	106	99	1800	70	0	0	23	17	
Blangstedgård..	9	700	335	64	15	111,3	40,0	11,4	1,9	110	105	6100	35	250	15	21	15	
Borris.....	5	472	425	15	4	91,3	50,1	3,5	0,5	104	101	350	80	15	1	37	18	
Hornum.....	5	704	458	41	21	107,2	49,5	7,2	1,5	107	103	1050	3	20	0	38	24	
Højer.....	4	896	451	23	÷5	126,4	42,9	3,2	÷0,1	102	100	100	35	2	0	5	4	
Jynde vad.....	6	559	291	16	10	88,0	35,7	2,6	1,2	103	103	1400	125	1	0	8	6	
Lyngby.....	9	607	345	44	26	112,5	46,2	10,7	3,4	110	107	2400	100	25	7	39	31	
Ribe.....	3	563	179	7	÷8	89,0	19,1	2,0	÷0,2	102	99	375	3	15	0	18	13	
Roskilde.....	4	626	328	11	2	104,7	41,3	1,9	0,3	102	101	1000	175	8	4	44	42	
Rønhave.....	10	787	413	15	7	117,1	42,2	2,8	0,5	102	101	4500	60	0	0	11	7	
Studs gård.....	10	505	282	35	7	87,3	40,0	6,0	0,3	107	101	1800	12	20	2	37	15	
Tylstrup.....	5	713	386	49	9	117,0	44,5	7,9	0,3	107	101	475	2	0	0	26	11	
Tystofte.....	7	525	316	46	16	98,5	41,7	7,4	1,7	107	104	8700	225	3	1	40	34	
Ødum.....	7	534	359	88	24	87,7	40,4	15,2	1,7	117	104	1600	9	20	2	62	36	
Åkirkeby.....	5	652	299	14	÷2	100,8	35,8	2,3	0,1	102	100	2	2	0	0	1	0	
Årslev.....	8	782	417	48	18	125,4	44,9	9,5	2,6	108	106	3900	12	45	4	20	13	
Gns. af 103 fs. 1964-73	645	356	37	11	104,9	41,5	6,9	1,2	107	103	2500	55	35	3	27	18		

1. Optalt i juli. 2. Optalt i oktober (ved høst)

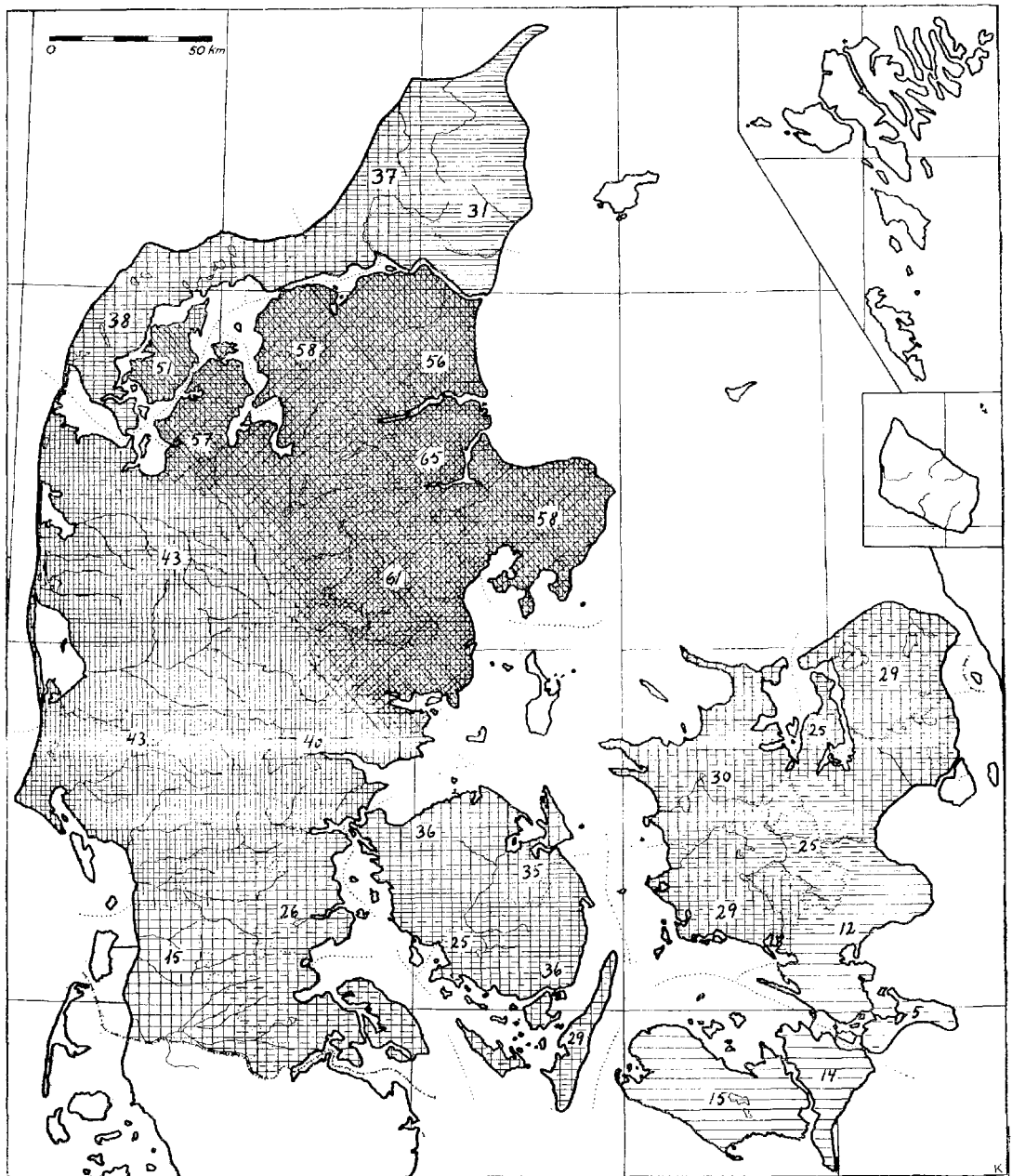

Fig. 1. Pct. bederoer med virusgulsot ca. 1. oktober. Gns. 1966-73

indfandt sig på så sent et tidspunkt, at der ikke var fare for de store udbyttetab.

Virusgulsot kunne iagttages med spredte an-

greb fra midten af juli og i august, men sidst i august og i september bredte angrebene sig stærkt.

De fleste steder begyndte angrebene imidlertid så sent, at det kun kan have haft mindre indflydelse på udbyttets størrelse (Månedsoversigt over plantesygdomme 476 (okt. 1973) : 88-91).

Resultaterne af de 5 forsøg med bekæmpelse af bladlus, og derigennem også virusgulсотens udbredelse, i 1973 (tabel 1) viser, at der efter sprøjtning mod de forholdsvis sene bladlusangreb er opnået en nedsættelse af virusgulсотangrebet, og ved Lyngby en samtidig udbytteforøgelse på 27 pct. tørstof i rod.

Ved de øvrige forsøgssteder har bladlus- og virusgulсотangrebet været af så ringe størrelsesorden, at der ikke er opnået nogen væsentlig udbytteforøgelse for behandlingen.

I gennemsnit af 103 forsøg udført ved Statens forsøgsstationer i årene 1964-73, hvor man har været forskånet for de helt tidlige, stærke angreb af bladlus og dermed tidlig spredning af virusgulсот, er der opnået et merudbytte for bekæmpelse på 37 hkg rod eller 6,9 hkg tørstof i rod pr. ha svarende til 7 pct. samt 3 pct. større topudbytte.

Resultaterne har vekslet fra sted til sted op gennem årene, og den gennemsnitlige udbytteforøgelse for de enkelte år og forsøgssteder fremgår af oversigterne i tabel 2 og 3.

Forsøgene har vist, at det kan betale sig at bekæmpe tidlige angreb af selv beskedne antal bladlus og angreb, som resulterer i mere end ca. 30 pct. virusgulсотangrebne planter i efteråret (Tidsskrift for Planteavl 897. beretning, 74 : 2 (1970) 243-263).

Hvorvidt bekæmpelse bør iværksættes må fortsat vurderes efter forholdene de enkelte år, d.v.s. tidspunktet for fremkomsten af bladlus, disses art og mængde, de klimatiske forhold og tilstedeværelsen af effektive smitekilder for virusgulсот.

Sideløbende med forsøgene er der udført undersøgelser over virusgulсотens udbredelse i bederoemarkerne over hele landet ca. 1. oktober, og på figur 1 er det gennemsnitlige angreb i årene 1966-73 påført de forskellige områder.

I de områder, der normalt har ret svage angreb, må man fortsat nøje følge bladlusangrebet og foretage bekæmpelse af tidlige angreb af ferskenbladlus (grønne) og af tiltagende angreb af bedebbladlus (sorte). Ved sene angreb (fra sidst i juli) kan der ikke forventes større merudbytter for bekæmpelsen.

I områderne med de høje tal, hvor man regelmæssigt kan forvente stærke angreb er det ikke et spørgsmål, om der skal bekæmpes bladlus det enkelte år – kun om hvornår.

For at varslingstjenesten ved Statens plante- patologiske Forsøg kan fungere effektivt er det fortsat meget nødvendigt med mange optællinger af bladlusforekomster i bederoemarkerne i perioden fra sidst i maj til sidst i juli.

Ved varslingstjenesten vurderes oplysningerne, samtlige planteavlskonsulenter bliver holdt løbende orienteret om bladlussituationen, og ved truende opformeringer af bladlus gives sprøjtevarsel for enkelte områder, landsdele eller generelt for hele landet.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition. Statens Planteavlskontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 855057. Abonnementsprisen er for 1974 15,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELIÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 11.000 eksemplarer.